

Sygn. akt VIII U 2617/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2014 r. w Gliwicach

sprawy E. N. (N.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania E. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 listopada 2013 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu E. N. prawo do emerytury począwszy od 31 października 2013 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 2617/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu E. N. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A, a jedynie 12 lat, 3 miesiące i 18 dni. Organ rentowy nie uwzględnił pracy ubezpieczonego w okresach wskazanych w decyzji z uwagi na fakt, iż stanowisko wskazane przez niego nie mieszczą się w dziale XIV, poz. 25 pkt 1 wykazu A.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Pismem z dnia 19 grudnia 2013r. wniósł o przesłuchanie świadków, którzy w jego ocenie potwierdzą charakter wykonywanej przez niego w tym okresie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo ZUS wskazał, że do okresów pracy ubezpieczonego w szczególnych

warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w C. od 1 października 1983r. do 31 grudnia 1998r. bowiem pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych wskazał na stanowiska pracy zajmowane przez ubezpieczonego, które nie mieszczą się w dziale XIV, poz. 25, pkt 1 wykazu A. Pozostałe wymagane przesłanki do uzyskania emerytury, w ocenie organu, E. N. spełnił.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony E. N., urodzony (...), w dniu 1 października 2013r. złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony ukończył 60 lat - 31 października 2013r.

Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy uznał, że skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat (vide akta emerytalne), w tym 12 lat, 3 miesiące i 18 dni pracy w szczególnych warunkach wymienionej w wykazie A.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 5 listopada 2013r. wydał decyzję odmowną.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w C. w okresie

- od 1 października 1983r. do 31 marca 1985r. na stanowisku automatyk przemysłowy-brygadzista
- od 1 kwietnia 1985r. do 30 września 1990r. na stanowisku elektromechanika remontowego -brygadzisty,
- od 1 października 1990r. do 31 marca 1993r. na stanowisku elektryka remontowego-brygadzista
- od 15 maja 1995r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku elektryk remontowy- brygadzista, gdyż stanowiska te nie kwalifikują się do działu XIV, poz. 25 pkt 1 wykazu A na który powoływał się zakład pracy w świadectwie pracy w warunkach szczególnych.

Ze świadectwa pracy w warunkach szczególnych, z dnia 13 listopada 2003r. wydanego przez (...) sp. z o.o. w C., załączonego do akt organu rentowego, wynika, iż ubezpieczony E. N. świadczył pracę od 2 sierpnia 1971r. do 21 grudnia 1992r. dla Huta (...) S.A., a następnie wraz z jej przekształceniem od 1 stycznia 2000r. do 13 listopada 2003r. pracował w powstałej sp. z o.o. (...).

Ubezpieczony zajmował różne stanowiska: elektromontera, elektromechanika precyzyjnego, automatyka przemysłowego, elektromontera, automatyka przemysłowego i elektryka remontowego, zawsze w wymiarze pełnego etatu. Z przedłożonego świadectwa wynika, iż w całym okresie zatrudnienia wykonywał prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodną ze stanowiskiem pracy wymienionym w wykazie A, dziale XIV, poz. 25, pkt. 1 Zarządzenia nr 3 M.. H.. i Przemysł. Masz. z dnia 30 marca 1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładzie pracy resortu hutnictwa i przem. maszynowego (Dz.Urz.MG. z 1985r. Nr.1, poz. 1), tj. bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń, oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie — stanowiska pracy, na których prace wykonywane są w warunkach szczególnych - stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy stanowisku wymienionym w wykazie.

W wyżej wymienionych zakwestionowanych przez ZUS okresach, tj. od 1 października 1983r. do 31 marca 1993r. i od 15 maja 1995r. do 31 grudnia 1998r. i tylko w tych okresach, ubezpieczony pracował na wymienionych wyżej stanowiskach jako brygadzista (ponad 8 lat).

Pozostały okres zatrudnienia tj.:

od 2 sierpnia 1971r. do 21 kwietnia 1975r.,

od 18 kwietnia 1977r. do 30 września 1983r.

od 1 kwietnia 1993r. do 14 maja 1995r. – łącznie 12 lat, 3 miesiące i 18 dni został przez organ rentowy uznany za prace w warunkach szczególnych.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczony od 2 sierpnia 1971r. do 31 grudnia 1999r. pracował w Hucie (...) S.A., w W. Bruzdowej, która następnie w 2000 roku została przekształcona w (...) sp. z o.o. Zajmowane przez niego różne stanowiska, nie wpływały na charakter i rodzaj wykonywanej przez niego pracy, którą przez cały okres zatrudnienia świadczył w tym samym miejscu, tj. w walcowni gorąca. Zmiany w angażach wiązały się ze zwiększeniem wysokości wynagrodzenia ubezpieczonemu, zmianą stawki zaszeregowania, co możliwe było dopiero po zmianie stanowiska pracy, gdyż regulamin wynagrodzenia obejmował widełkowo wynagrodzenia obejmujące określony przedział kwot. Było to z resztą częstą praktyką wobec wszystkich pracowników huty.

Praca odwołującego, jak wskazują świadkowie, polegała na utrzymaniu ruchu elektrycznego na walcowni, stycznikowni, co wiązało się z konserwacją urządzeń elektrycznych będących w ruchu, usuwaniu pojawiających się awarii i uszkodzeń automatyki przemysłowej, m.in. : wymianie napędów na piecu obrotowym, silników rzędu 60-80 kW, klap, zasuw na piecach. Warunki pracy były bardzo uciążliwe i szkodliwe, przede wszystkim bardzo wysoka temperatura, hałas, zapylenie, i częste awarie, które usuwano w warunkach strefy zagrożenia gazowego, pod będącym w ruchu piecem. Praca wymagała zachowania szczególnej ostrożności i zasad bezpieczeństwa. Wykonywana była w pełnym wymiarze czasu pracy, początkowo w systemie 3-zmianowym, później w 2-zmianowym, a w końcu w systemie 1-zmianowym. Zdarzała się również konieczność pracy w nadgodzinach, z uwagi na pojawiające się awarie.

Funkcja brygadzysty, którą odwołujący pełnił w zaskarżonym okresie, nie zmieniła jego warunków pracy czy charakteru wykonywanych czynności. Nadal pracował w walcowni w tym samym charakterze, odpowiednio: automatyka przemysłowego, elektromechanika, czy elektryka remontowego, z tym tylko, iż jako brygadzysta był odpowiedzialny za jakość świadczonej pracy i bezpieczeństwo podwładnych - grupy ok. 2-3 osobowej, zabezpieczenie miejsca awarii i wykonanie jej naprawy oraz za utrzymanie w ruchu urządzeń elektrycznych. Ponadto jak wynika z zeznań świadków stanowisko brygadzysty otrzymał z uwagi na duże doświadczenie wynikające z długiego stażu pracy. Brygadziści na walcowni bruzdowej nie mieli wyodrębnionego miejsca-biura, przebywali w stycznikowni, gdzie panowały te same szczególne warunki co w całej walcowni.

Sąd w toku procesu ustalił również, że praca wykonywana przez ubezpieczonego odbywała się w takich samych warunkach, jak praca nadzorowanych przez niego pracowników, gdyż wykonywał on swoją pracę bezpośrednio przy stanowiskach podległych pracownikom, kontrolując na bieżąco zachowanie przez nich odpowiednich warunków pracy, terminowości i jakości wykonanych prac. Niezależnie od sprawowania nadzoru odwołujący sam przystępował do wykonywania pracy z podległymi mu pracownikami.

Razem z ubezpieczonym w spornych okresach pracowali: W. L. – elektryk, zajmujący stanowisko mistrza, bezpośredni przełożony ubezpieczonego oraz S. W. – elektryk, pracujący początkowo razem w ubezpieczonym na tych samych stanowiskach a w późniejszym okresie jako jego podwładny.

Ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy i pozostaje nadal w zatrudnieniu. Nie jest członkiem OFE.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków: W. L. i S. W. (k. 12-13) oraz wyjaśnień odwołującego (k.12-13).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają, a nadto znajdują potwierdzenie w dokumentacji organu rentowego. Ponadto świadek W. L.

był przełożonym ubezpieczonego, zaś drugi ze świadków jego współpracownikiem na stanowisku, którego pracę ubezpieczony nadzorował, zatem mieli oni bezpośrednie informacje w zakresie charakteru i wymiaru świadczonej przez ubezpieczonego pracy w spornych okresach.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego jest zasadne.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Należy również podkreślić, iż na mocy art. 1 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 6 czerwca 2012r.) od 1 stycznia 2013r. została zmieniona treść cytowanego art. 184, ust. 2. Od tej daty warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest już wymagany.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem OFE, a na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się ponad 25-letnim okresem pracy. Z kolei w dacie wydania zaskarżonej decyzji oraz wyrokowania pozostawał w stosunku pracy. Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy, zaliczył mu 12 lat, 3 miesiące i 18 dni pracy w takim charakterze.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony w spornym okresie tj. od 1 października 1983r. do 31 marca 1993r. i od 15 maja 1995r. do 31 grudnia 1998r. w Hucie (...) S.A., bez względu na nazwę zajmowanego stanowiska, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę wymienione w wykazie A Dział XIV poz. 25, tj. bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43). Sąd bowiem uznał, iż praca ubezpieczonego w walcowni bruzdowej, gorącej jest pracą wykonywaną w warunkach szczególnych, ze względu na panującą na tym wydziale temperaturę, hałas i zapylenie. Świadczył on prace stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Okoliczność zakwestionowana przez organ rentowy, tj. zmiana stanowiska pracy, nie wpłynęła na charakter i warunki pracy, odwołujący nadal wykonywał te samą pracę, a ponadto zostały mu przydzielone obowiązki brygadzysty, związane z odpowiedzialnością za jakość i terminowość wykonywanych prac oraz bezpieczeństwo podwładnych pracowników. Odwołujący nie zmienił miejsca pracy, nie zostało mu przydzielone biuro, nie powierzono mu zajęć administracyjno-biurowych.

Należy podkreślić, że okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury, pomimo że stanowisko jakie mu formalnie przypisano nie jest wymienione w wykazie. Wymieniony wyżej wykaz A nie określa bowiem stanowisk pracy, ale definiuje rodzaje prac, które są uważane za wykonywane w szczególnych warunkach. Decydujące znaczenie dla zakwalifikowania pracy jako realizowanej w szczególnych warunkach ma nie nazwa zajmowanego stanowiska, ale rodzaj, charakter i warunki pracy.

Ponadto bez znaczenia pozostaje jak pracodawca nazwał stanowiska pracy powierzone ubezpieczonemu. Fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych został w stosunku do wszystkich spornych okresów wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że E. N. legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Na marginesie dodać należy, iż po zliczeniu wszystkich okresów pracy (do daty 1 stycznia 1999r.) w jakich odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych, a mianowicie cały okres zatrudnienia w Hucie (...), ubezpieczony spełnił wymagany 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższych przyczyn, Sąd stwierdził, że E. N. z dniem 31 października 2013r., tj. z dniem ukończenia 60 lat, spełnił łącznie wszystkie warunki niezbędne do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikające z treści art. 184, ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), a tym samym jego odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając na względzie powyższe, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od 31 października 2013r.

(-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek

Zarządzenie:

1. uzasadnienie odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu,
3. kalendarz 14 dni lub z wpływem.

G., dnia

SSO Patrycja Bogacińska-Piatek